Dosarul nr. 3-263/23

HOTĂRÂRE
În numele Legii

08 iulie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens”, și jurnalista Crețu Felicia către Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Tehnologii Informaționale privind constatarea încălcării dreptului la informație și obligarea la furnizarea informației,

constată:

La data de 02.02.2023 Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens”, și jurnalista Crețu Felicia au înaintat acțiune în contencios administrativ către Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Tehnologii Informaționale privind constatarea încălcării dreptului la informație și obligarea la furnizarea informației.

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat următoare. La data de 28 decembrie 2022, solicitanţii de informaţii - Asociaţia Obştească Proiectul Media ”Cu Sens” prin intermediul jurnalistei Felicia Creţu, au expediat Solicitarea de informaţii de interes public către furnizorul de informaţii Ministerul Afacerilor Interne, care a fost înregistrată în sistemul „e-Cancelaria” al MAI cu nr.***** din 28.12.2022.

Solicitarea de informaţii ulterior a fost redirecţionată pentru a fi soluţionată către Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care a fost înregistrată la secretariatul acestei subdiviziuni cu nr. 23619 la data de 29.12.2022. Ulterior, Serviciul Tehnologii Informaţionale au cerut solicitanţilor de informaţii, jurnalistei Felicia Creţu, să aplice semnătura pe solicitarea de informaţii, astfel că la data de 06.01.2022 Felicia Creţu a expediat în adresa de e-mail al serviciului menţionat aceiaşi solicitare de informaţii cu semnătura electronică.

Prin solicitarea de informaţii, solicitanţii de informaţii Asociaţia Obştească Proiectul Mddia ”Cu Sens” şi jurnalista Felicia Creţu au solicitat, pentru o documentare în scop jurnalistic şi în interes public: informaţii din Sistemul informaţional integrat automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvârşit infracţiuni, administrat de către Ministerul Afacerilor Interne, conform Legii nr. 216 din 29.05.2003, despre cauzele penale şi infracţiunile înregistrare pentru următoarele persoane:

-Iurie Apostolachi, ex-director al Agenţiei „Moldsilva”, care pe 29.07.2015, fiind în funcția de director al Agenţiei „Moldsilva” a semnat Acordul Adiţional nr. 1/290-10 din 29 iulie 2015 la contractul nr. 290 din 05 noiembrie 2010 dintre Agenţia „Moldsilva” şi SRL„VAS internaţional Plus”, acord adiţional care a fost obiectul unei urmării penale exercitate de procuratura Anticorupţie;

-VaIeri Zabolotnîi, ex-administrator al SRL„ VAS Internaţional Plus” care a semnat drept reprezentant al agentului economic acordul adiţional sus-menţionat, care a fost obiectul urmăririi penale exercitate de Procuratura Anticorupție.

La data de 12.01.2023, reclamanţii au recepţionat răspunsul nr. ***** din 12 ianuarie 2023, emis de Serviciul Tehnologii Informaţionale al MAI, prin care s-a refuzat furnizarea informaţiilor solicitate, motivele indicate în refuz fiind că informaţia solicitată reprezintă date cu caracter personale ale persoanelor fizice şi nu poate fi oferită fără acordul persoanelor şi fără un temei legal, prezentând drept temei pentru refuz prevederile din Legea nr. 133 cu privire la protecţia datelor cu caracter personal.

Susțin reclamanții că, la data de 18.01.2023 au depus în adresa organului ierarhic superior, pe numele Ministrei Afacerilor Interne, doamnei Ana Revenco, o contestaţie care a fost înregistrată în cancelaria MAI sub nr. C-127/23, în care au invocat temeiurile de fapt şi de drept faţă de ilegalitatea refuzului în a furniza informaţia, precum şi au solicitat ca să fie obligat furnizorul de informaţii Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne să furnizeze informaţia cerută de reclamanţi prin solicitarea de informaţii iniţiale.

La data de 26 ianuarie 2023, prin intermediul poştei electronice reclamanţii au recepţionat răspunsul emis de Alexandru Putere, director, comisar principal, al Serviciului Tehnologii Informaţionale, prin care se s-a menționat că, STI al MAI, în temeiul art. 162, alin. (2) Cod Administrativ al RM, comunică despre menţinerea poziţiei expuse anterior prin răspunsul nr. ***** din 12 ianuarie 2023 şi respinge cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată.

Susțin reclamanții că refuzul de a furniza informaţia solicitată este neîntemeiat, iar la examinarea solicitării de informaţie şi a contestaţiei furnizorul de informaţii a interpretat vădit eronat normele imperative garantate de prevederile art.l alin.(3), art.15, art.34 din Constituţia Republicii Moldova, art. 2, lit.b), art. 5, alin.(2), lit. a), b), c), art.10, alin. (1), (2), (3), art.ll alin.(l) din Legea privind

accesul la informaţie, precum şi art. 4, alin. (2) şi art. 6, alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, dar şi art. 10 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, totodată examinând solicitarea de informaţii exclusiv în temeiul prevederilor Codului Administrativ, asimilând-o cu o petiţie, fiind o acţiune procesuală ilegală şi neîntemeiată, furnizorul de informaţie le-a încălcat reclamanţilor dreptul de acces la informaţie.

În continuare susțin reclamanții că, conform art.2 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, care statuează că**,** interes public: interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; investigaţie jurnalistică - cercetare rezonabilă a faptelor de către mass-media pentru realizarea unui material jurnalistic; Art. 4, alin. (2): *"*"Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public"; Art. 6, alin. (1): "Orice persoană are libertatea de a primi informaţii de interes public prin intermediul mass-mediei".

Mai mult ca atât, aplicarea şi reţinerea în refuzul de a furniza informaţia solicitată, de către Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadiul Ministerului Afacerilor Interne, exclusiv a prevederilor legale din Legea cu privire la protecţia datelor cu caracter personal fără a le corobora cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare şi Legea cu privire la accesul la informaţie, fiind un exerciţiu obligatoriu, pe cale de consecinţă au determinat un refuz neîntemeiat, şi a condus la încălcarea dreptului de acces la informaţie şi la libertatea de exprimare a mass-media. Căci, solicitarea de informaţii nu a fost cu scop de colectare, prelucrare a datelor cu caracter personal, ci pentru un scop jurnalistic de a realiza o investigaţie la un subiect de interes public şi anume modul fraudulos de a gestiona resursele statului de către persoane publice şi private prin intermediul Agenţiei "Moldsilva".

Susțin reclamanții că, se constată din circumstanţele invocate mai sus că furnizorul de informaţii la caz Serviciul Tehnologii Informaţionale al Ministerului Afacerilor Interne nu a motivat întemeiat refuzul său, nu a aplicat corect legislaţia şi totodată nu a examinat proporţionalitatea refuzului prin prisma principiilor de asigurarea informării corecte a societăţii de către mass-media, satisfacerea interesului public, asigurarea libertăţii de exprimare aşa cum prevăd principiile garantării dreptului de acces la informaţie şi libertatea de exprimare, însă, s-a limitat la un refuz pur declarativ că Legea cu privire la protecţia datelor cu caracter personal interzice furnizarea informaţiei solicitate.

Reţin reclamanții că, de fapt, au solicitat informaţiile despre persoanale indicate în cererea lor întemeindu-şi solicitarea în baza Legii cu privire la accesul

la informaţii, art. 10 din Legea cu privire la protecţia datelor eu caracter personal, Legea Presei, Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 34 din Constituţia Republicii Moldova, toate aceste norme ce reglementează dreptul la informație.

Corespunzător Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în calitate de furnizor de informaţii căruia i-a fost redirecţionată solictarea de informaţii urma să examineze cererea solicitanţilor de informaţii şi să aplice prevederile Legii cu privire la accesul la informaţii, căreia nu îi sunt similare prevederile Codului Administrativ. Or, aplicarea prevederilor Codului Administrativ sunt pentru examinarea şi soluţionarea petiţiilor, prin care petiţionarul solicită fie emiterea unui act administrativ favorabil, fie anularea actului defavorabil, cu obligarea emitentului actului administrativ la anumite acţiuni. Pe când, în prezenta speţă solicitanţii de informaţii au adresat o solictare de informaţii în temeiul Legii cu privire la accesul la informaţie, şi au solicitat furnizarea de informaţii.

Astfel că examinarea eronată de către Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a solicitării de informaţii în conformitate cu prevederile Codului Administrativ au generat o soluţie eronată şi neîntemeiată. Pârâţii la examinarea solicitării de informaţie şi a contestaţiei depuse, au confundat dreptul cetăţeanului la acces la informaţie, stabilit în Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 cu dreptul cetăţeanului la petiţionare, care este reglementat de Codul administrativ.

Menționează că, în sensul art. 10 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 cu privire la accesul la informaţie persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informaţii, personal sau prin reprezentanţii săi, orice informaţii aflate în posesia acestora, cu excepţiile stabilite de legislaţie. Dreptul persoanei de a avea acces la informaţii, inclusiv la informaţiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condiţiile legii. Orice persoană care solicită acces la informaţii în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligaţia de a-şi justifica interesul pentru informaţiile solicitate.

Din sensul legii rezultă că solicitantul nu trebuie să-şi justifice, în nici un fel, cererea. Informaţiile de interes public pot fi solicitate şi numai din „simpla curiozitate”, întrucât accesul la astfel de informaţii este liber, ceea ce presupune că ele se află la dispoziţia tuturor.

Totodată, notează că solicitantul de informaţii va oferi, în cadrul cererii scrise, detalii suficiente şi concludente pentru identificarea informaţiei solicitate. Această obligaţie nu include necesitatea specificării titlului şi/sau numărului de identificare al documentului, în care este inserată informaţia respectivă. Astfel, este ilegal refuzul de înregistrare a cererii sau de furnizare a informaţiei după înregistrarea cererii motivat pe neindicarea în cerere a elementelor menţionate. Suficienţa şi concludenta detaliilor oferite de către solicitant trebuie să permită furnizorului

informaţiei posibilitatea de a identifica ca acţionînd cu diligentă, informaţia solicitată. Insuficienţa şi neconcludenţa detaliilor indicate în cerere nu poate constitui un motiv de refuz în înregistrarea cererii, dar poate constitui un temei de refuz în furnizarea informaţiei, deoarece informaţia este nedeterminabilă.

Specifică însă că, în prezenta speţă, reclamanţii prin solicitarea de infomaţii depusă, au solicitat, în scop jurnalistic şi de interes public, o informaţie oficială.

Astfel, potrivit art. 1 alin.(l) lit. a)-f) al Legii privind accesul la informaţie nr. 982 din 11 mai 2000, prezenta lege reglementează: raporturile dintre furnizorul de informaţii şi persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare şi realizare a dreptului constituţional de acces la informaţie; principiile, condiţiile, căile şi modul de realizare a accesului la informaţiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informaţii; obligaţiile furnizorilor de informaţii în procesul asigurării accesului la informaţiile oficiale; modalitatea apărării dreptului de acces la informaţie.

Totodată indică că, conform art. 5 alin.(l), (2) şi (3) al aceleiaşi Legi, subiecţi ai prezentei legi sînt furnizorul de informaţii şi solicitantul informaţiei. Furnizori de informaţii, adică posesori ai informaţiilor oficiale, obligaţi să le furnizeze solicitanţilor în condiţiile prezentei legi, sînt: autorităţile publice centrale şi locale - autorităţile administraţiei de stat, prevăzute în Constituţia Republicii Moldova şi anume: Parlamentul, Preşedintele Republicii Moldova, Guvernul, administraţia publică, autoritatea judecătorească; instituţiile publice centrale şi locale - organizaţiile fondate de către stat în persoana autorităţilor publice şi finanţate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuţiilor de administrare, social-culturale şi altor atribuţii cu caracter necomercial; persoanele fizice şi juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituţia publică, sînt abilitate cu gestionarea unor servicii publice şi culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informaţii oficiale. Pot solicita informaţii oficiale, în condiţiile prezentei legi: orice cetăţean al Republicii Moldova; cetăţenii altor state, care au domiciliul sau reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova; apatrizii stabiliţi cu domiciliul sau cu reşedinţa pe teritoriul Republicii Moldova.

Iar în conformitate cu art. 11 alin.(l) pct. 2) şi 4) al Legii privind accesul la informaţie nr. 9821din 11 mai 2000**,** furnizorul de informaţii, în conformitate cu competenţele care îi revin, este obligat: să garanteze liberul acces la informaţie; să respecte termenele de furnizare a informaţiei, prevăzute de lege.

Potrivit art. 16 al Legii nominalizate, informaţiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziţia solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informaţie. Termenul de furnizare a informaţiei, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituţiei publice dacă: cererea se referă la un volum foarte mare de informaţii care necesită selectarea lor; sînt necesare consultaţii suplimentare pentru a satisface cererea. Autorul cererii va fi

informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației şi despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului iniţial.

Conform art. 17 al Legii privind accesul la informaţie nr. 982 din 11 mai 2000, cererea de furnizare a informaţiei poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii şi cu acordul solicitantului, în următoarele cazuri: informaţia solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat; informaţia solicitată deţinută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul faţă de informaţie al solicitantului.

Astfel, prin aplicarea eronată a prevederilor legii la soluţionarea solicitării de informaţie, asimilând-o cu o petiţie, prin care a emis un refuz în care a declarat inadmisibilă ca neîntemeiată solicitarea mass-media de acces la informaţie, a adus atingere dreptului A O Proiectul Media ”Cu Sens” şi a jurnalistei Felicia Creţii la un proces echitabil, consfinţit în articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Or, principiul liberului acces la justiţie presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesaţi de a-l utiliza în formele şi în modalităţile prevăzute de lege.

Solicită reclamanții în cererea de chemare în judecată: Constatarea încălcării dreptului de acces la informaţie a reclamanţilor Asociaţia Obştească Proiectul Media ”Cu Sens” şi jurnalista Felicia Creţu urmare a refuzului în răspunsul nr. ***** din 12 ianuarie 2023, semnat de Alexandru Putere, director, comisar principal al Serviciului Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind neîntemeiat de a furniza informaţia solicitată şi încălcarea procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie temeiuri prevăzute de Legea cu privire la accesul la informaţie de a furniza informaţia de interes public prin cererea de solicitarea de informaţii nr. cu nr.***** din 28.12.2022, ulterior redirecţionată către Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, şi înregistrată cu nr. 23619 la data de 29.12.2022;

Obligarea pârâţilor - Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne şi Ministerul Afacerilor Interne - de a furniza informaţia solicitată de către Asociaţia Obştească Proiectul Media ”Cu Sens” şi jurnalista Felicia Creţu din cadrul Asociaţiei Obşteşti Proiectul Media ”Cu Sens” prin solicitarea de informaţii depuse expediate la Ministerul Afacerilor Interne care a fost înregistrată în sistemul „e-Cancelaria” al MAI cu nr.***** din 28.12.2022.

În şedinţa de judecată, reprezentantul reclamanţilor Asociaţia Obştească Proiectul Media „Cu Sens” şi Creţu Felicia, avocatul Creţu Felicia a susţinut cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Serviciul Tehnologii Informaționale, în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, în baza următoarelor motive de fapt și de drept.

Menționează că, în speţa dată, Asociaţia Obştească Proiectul Media „Cu Sens” a iniţiat acţiunea în contencios administrativ urmărind obligarea autorităților pârâte să-i furnizeze informaţia solicitată prin cererea nr. 77/FC din 28 decembrie 2022.

Susține că, accesul la datele cu caracter personal din Sistemul informaţional integrat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvârşit infracţiuni este reglementat prin Legea nr. 216/2003.

Astfel, conform prevederilor art. 25 alin. (3) din Legea nr. 216/2003 în cadrul operaţiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, efectuate în cadrul Sistemului, se asigură respectarea drepturilor persoanelor fizice de acces la datele lor cu caracter personal, de intervenţie asupra acestor date, de opoziţie faţă de prelucrarea acestor date şi de acces la justiţie, conform prevederilor legislaţiei privind protecţia datelor cu caracter personal.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecţia datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrângere sau sancţiuni contravenţionale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităţilor publice, în limitele competenţelor acordate şi în condiţiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii.

Concomitent, în conformitate cu art. 10 al Legii nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal, se indică la faptul că, prevederile art. 8 nu se aplică în situaţia în care prelucrarea datelor cu caracter personal se face exclusiv în scopuri jurnalistice, artistice sau literare, dacă aceasta se referă la date care au fost făcute publice în mod voluntar şi manifest de către subiectul datelor cu caracter personal sau la date care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a subiectului datelor cu caracter personal sau de caracterul public al faptelor în care acesta este implicat, în condiţiile Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Articolul 2 alin. (1) din aceiaşi lege, stabileşte că, legea reglementează relaţiile juridice care apar în procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal ce fac parte dintr-un sistem de evidenţă sau care sunt destinate să fie incluse într-un asemenea sistem, efectuată în totalitate sau în parte prin mijloace automatizate, precum şi prin alte mijloace decât cele automatizate.

Articolul 4 alin. (1) şi alin. (2) statuează că, operatorii au obligaţia să respecte şi să asigure implementarea condiţiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea şi utilizarea datelor cu caracter personal, ordine în care, datele cu caracter personal trebuie să fie:

a) prelucrate în mod corect şi conform prevederilor legii;

b) colectate în scopuri determinate, explicite şi legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri (. . .);

c) adecvate, pertinente şi neexcesive în ceea ce priveşte scopul pentru care sunt colectate şi/sau prelucrate ulterior;

d) exacte şi, dacă este necesar, actualizate. Datele inexacte sau incomplete din punctul de vedere al scopului pentru care sunt colectate şi ulterior prelucrate se şterg sau se rectifică;

e) stocate într-o formă care să permită identificarea subiecţilor datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăşi durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate şi ulterior prelucrate (...).

În continuare menționează că, Articolul 5 alin. (1) din legea menționată stabileşte că, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimţământul subiectului datelor cu caracter personal. Alin. (5) prevede că, consimţământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru:

a) executarea unui contract la care subiectul datelor cu caracter personal este parte sau pentru luarea unor măsuri înaintea încheierii contractului, la cererea acestuia;

b) îndeplinirea unei obligaţii care îi revine operatorului conform legii;

c) protejarea vieţii, integrităţii fizice sau a sănătăţii subiectului datelor cu caracter personal; executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este învestit operatorul sau terţul căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal;

d) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terţului căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiţia ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile şi libertăţile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal (...).

Complementar, potrivit prevederilor art. 212 din Codul de procedură penală, materialele urmării penale nu pot fi date publicităţii decât cu autorizaţia persoanei care efectuează urmărirea penală şi numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumţiei de nevinovăţie, şi ca să nu fie afectate interesele altor persoane şi ale desfăşurării urmăririi penale în condiţiile Legii nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal.

Potrivit art. 52 alin. (1) pct. 3 din acelaşi Cod, procurorul conduce personal urmărirea penală şi controlează legalitatea acţiunilor procesuale efectuate de către organul de urmărire penală.

Prin urmare, argumentele invocate în cererile depuse de către Asociaţia Obştească Proiectul Media „Cu Sens”, cât şi în cererea de chemare în judecată, nu

sunt relevante speţei, or legiuitorul expres a specificat cazurile în care este posibilă prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la cauzele penale.

Reprezentantul pârâtului Ministerul Afacerilor Interne, în ședința de judecată acțiunea, la fel nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, în baza următoarelor motive de fapt și de drept.

Susține că, potrivit art. 2 al Legii nr. 216/2003 cu privire la Sistemul informaţional automatizat de evidenţă a infracţiunilor, Sistem informaţional integral automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvîrşit infracţiuni reprezintă totalitatea resurselor şi tehnologiilor informaţionale, mijloacelor tehnice de program, metodologiilor şi personalului, aflate în interconexiune şi destinate păstrării, prelucrării şi utilizării informaţiilor cu caracter criminal în cadrul băncii centrale de date, precum şi evidenţei unice a infracţiunilor.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 328/2012, s-a aprobat Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Sistemului informaţional automatizat „Registrul informaţiei criminalistice şi criminologice” (în continuare Regulamentul nr. 328/2012), conform căruia Registrul informaţiei criminalistice şi criminologice (în continuare - Registru) este registru departamental şi face parte din registrele de stat, proprietarul acestuia fiind statul, posesorul - Ministerul Afacerilor Interne, iar deţinătorul - Serviciul Tehnologii Informaţionale al MAI.

Potrivit pct. 3 şi 4 al Regulamentul nr. 328/2012, Registrul creează un spaţiu informaţional unitar şi constituie unica sursă oficială de informaţii cu caracter criminal pentru participanţii la Registru şi pentru toate sistemele informaţionale ale autorităţilor administraţiei publice centrale care utilizează şi prelucrează astfel de tipuri de date.

La fel Registru, ca resursă informaţională specializată, formată pe baza Sistemului informaţional integrat automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, include totalitatea informaţiei sistematizate cu caracter criminal.

Deţinerea datelor în Registru se efectuează în baza datelor din documentele transmise de participanţi (organele de urmărire penală, de conducere şi exercitare a urmăririi penale, instanţele judecătoreşti, organele de probaţiune şi organele de executare a pedepsei privative de libertate), atît pe hîrtie, cît şi în format electronic. Datele Registrului se consideră corecte şi veridice pînă la proba contrarie.

Evidenţa informaţiei sus menţionate este necesară pentru prevenirea şi curmarea infracţionalităţii, asigurarea activităţii eficiente, durabile şi fără pericol a

serviciului operativ a organelor de drept, precum şi în vederea asigurării executării pedepselor penale.

Totodată, prin Regulamentul nr. 328/2012 legiuitorul a stabilit regimul juridic de utilizare a datelor din Registru.

Astfel, potrivit pct.28-34 din Regulamentul menţionat, accesul la datele din Registru se acordă în conformitate cu Legea nr. 982/2000 privind accesul la informaţie, Legea nr. 216/2003 cu privire la Sistemul informaţional integrat automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvârşit infracţiuni şi cu Legea nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal. Utilizatorii beneficiază de drepturi egale de acces la informaţia din Registru şi nu sunt obligaţi să justifice, în faţa posesorului Registrului, necesitatea obţinerii informaţiei solicitate, excepţie fiind o categorie specială de date cu caracter personal, anume cea referitoare la condamnările penale, măsurile procesuale de constrângere sau sancţiunile contravenţionale, care impune un regim special de protecţie şi care este considerată informaţie cu acces limitat.

Accesul participanţilor la baza de date a Registrului este condiţionat de rolul utilizatorului. Astfel, registratorul sau subregistratorul are acces tehnic la datele din Registru, ceea ce presupune introducerea, modificarea şi radierea informaţiei înregistrate de ei. Restul utilizatorilor au acces informaţional la datele din Registru, ceea ce presupune vizualizarea informaţiei numai în formatul individual permis pentru fiecare utilizator în parte. În unele cazuri registratorul sau subregistratorul poate avea rol de utilizator cu acces informaţional la informaţia la care accesul pentru ei este limitat.

Acordarea accesului la datele din Registru se efectuează de către administratorul Registrului în baza acordurilor încheiate între posesorul Registrului şi furnizorul sau destinatarul datelor Registrului.

Extrasele din Registru, adeverinţele şi documentele se eliberează doar de către deţinătorul Registrului şi poartă semnătura deţinătorului. Documentele electronice poartă semnătura digitală a deţinătorului Registrului.

Se interzice utilizarea datelor din Registru în scopuri contrare legii.

Scopurile şi cazurile în care se furnizează informaţia stocată în Registru sunt stabilite prin art. 23 din Legii nr. 216 din 29.05.2003 cu privire la Sistemul informaţional automatizat de evidenţă a infracţiunilor.

Potrivit articolului sus-mentionat informaţia conţinută în Sistem se eliberează în următoarele cazuri:

a) în scopul efectuării urmăririi penale, precum şi în alte scopuri de serviciu;

b) pentru stabilirea antecedentelor penale sau a lipsei acestora;

c) pentru identificarea persoanelor şi a cadavrelor;

d) la efectuarea de către subdiviziunile specializate a măsurilor speciale de investigaţii şi/sau de profilaxie;

e) pentru stabilirea locurilor şi termenelor de aflare a persoanelor deţinute în instituţiile penitenciare şi în izolatoarele de detenţie provizorie;

f) la eliberarea cazierelor judiciare şi a certificatelor de cazier detaliat;

g) în cazul încorporării în Forţele Armate;

h) la examinarea cererilor privind declararea decesului sau a dispariţiei fără urmă a persoanei;

i) la eliberarea de către organele abilitate a actelor de identitate.

Atrage atenţia autoritatea pârâtă şi asupra faptului că, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecţia datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrângere sau sancţiuni contravenţionale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităţilor publice, în limitele competenţelor acordate şi în condiţiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii.

Cu referire la aplicarea presupusă eronată a prevederilor Codului administrativ la soluţionarea cererii de furnizare informaţiei, autoritatea pârâtă menționează următoarele.

La data de 19.07.2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17.08.2018, nr.309-320. Potrivit art. 257 alin. (1) Codul administrativ, actul legislativ a intrat în vigoare la 01.04.2019.

Prin urmare, normele Legii nr. 982/2000 privind accesul la informaţie, urmează a fi aplicate prin raportare şi coroborare la prevederile Codului administrativ, prin care s-a instituit o procedură administrativă uniformă în privinţa desfăşurării activităţii administrative a autorităţilor publice, cu excepţia elaborării şi adoptării actului administrativ normativ.

Conform art. 2 alin. (3) din Codul administrativ prevederile prezentului cod nu se aplică:

a) raporturilor juridice de drept privat la care participă autorităţile publice;

b) raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal;

c) actelor supuse controlului de constituţionalitate de către Curtea Constituţională;

d) procedurii de elaborare şi adoptare a actelor normative.

Prin urmare, dispoziţia legală pre-citată nu numai că denotă caracterul uniform al procedurii de înfăptuire a activităţii administrative, dar învederează incontestabil că dreptul de acces la informaţie nu este exclus de la sfera de aplicare

a Codul administrativ.

În acelaşi context, unele derogări de la prevederile Codului administrativ privind anumite aspecte ale activităţii administrative sunt posibile în prezenţa existenţei cumulative a anumitor condiţii legale, şi aceasta pentru a asigura caracterul uniform al procedurii administrative.

Astfel, art. 2 alin. (2) din Codul administrativ indică că anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Coroborând prevederile art. 12 alin. (2) din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informaţie, cu prevederile art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, precum şi normele art.69-116 din acelaşi Cod, ce reglementează etapele procedurii administrative, se constată prioritatea aplicării prevederilor Codului administrativ, care reprezintă un act normativ adoptat de către Parlament care cuprinde, într-un sistem unitar, cele mai importante norme juridice prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia.

Raţionamentul respectiv se impune şi din considerentul că prevederile art. 21 alin. (1) din Legea nr. 982/2000 privind accesul la informaţie, expres prevede competenţa instanţei de contencios administrativ de a soluţiona litigiile apărute între solicitantul informaţiei şi furnizorul de informaţii.

În circumstanţele relatate, la soluţionarea cererii reclamantei Creţu Felicia privind furnizarea informaţiei din Sistemul informaţional integral automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, Serviciul Tehnologii Informaţionale legal şi întemeiat a aplicat prevederile Codului administrativ.

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părţilor litigante, instanţa de judecată consideră că acțiunea reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și Creţu Felicia este întemeiată și urmează să fie admisă parțial, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 189, alin. (1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

Conform art. 206 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, *o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare).*

Iar, în conformitate cu prevederile art. 93 alin.(1) Cod administrativ*, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția*.

Reieșind din materialele cauzei rezultă că, la data de 28.12.2022 reclamanta Felicia Creţu a înaintat Ministerului Afacerilor Interne o cerere privind furnizarea informaţiei din Sistemul informaţional integral automatizat de evidenţă a infracţiunilor, a cauzelor penale şi a persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cu referire la cauzele penale şi infracţiunile înregistrate în privinţa lui Apostolache Iurie şi Zabolotnîi Valeri (f.d.26-28).

Prin răspunsul nr. ***** din 12.01.2023, Serviciului Tehnologii Informaţionale a refuzat în furnizarea informaţiei solicitate deoarece acesta reprezintă informaţie cu accesibilitate limitată, prelucrarea cărora este posibilă numai de către sau sub controlul autorităţilor publice, în limitele competenţelor acordate şi în condiţiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii (f.d.33-34).

Nefiind de acord cu răspunsul menţionat reclamanta Felicia Creţu a depus contestaţie prin care a solicitat anularea răspunsului nr.***** din 12.01.2023 şi furnizarea informaţiei solicitate (f.d.36-39).

Prin răspunsul nr. 8/5-C-19/2023 din 26.01.2023, Serviciului Tehnologii Informaţionale a respins solicitările înaintate şi a transmis spre soluţionare dosarul administrativ Ministerului Afacerilor Interne potrivit art. 167 alin. (2) din Codul administrativ (f.d.40).

Potrivit răspunsului nr. ***** din 09.02.2023, Ministerul Afacerilor Interne a respins cererea reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și Crețu Felicia ca fiind neîntemeiată (f.d.29-30 dosar administrativ).

Inițial instanța de judecată va reține că potrivit art. 34 alin. (1)-(3) din Constituția Republicii Moldova, *dreptul persoanei de a avea acces la orice informaţie de interes public nu poate fi îngrădit.*

(2) Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.

(3) Dreptul la informaţie nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecţie a cetăţenilor sau siguranţa naţională.

Iar potrivit art.21 alin.(1) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, *persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informaţii poate ataca acţiunile acestuia atît pe cale extrajudiciară, cît şi direct în instanţa de contencios administrativ competentă.*

În continuare se va reține că, potrivit art. 8 alin.(1) din Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, *prelucrarea datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale, măsuri procesuale de constrîngere sau sancţiuni contravenţionale poate fi efectuată numai de către sau sub controlul autorităţilor publice, în limitele competenţelor acordate şi în condiţiile stabilite prin legile ce reglementează aceste domenii.*

Iar potrivit art.10 al Legii enunțate *supra*, ***prevederile art.*** *5, 6 şi* ***8 nu se aplică în situaţia în care prelucrarea datelor cu caracter personal se face exclusiv în scopuri jurnalistice,*** *artistice sau literare, dacă aceasta se referă la date care au fost făcute publice în mod voluntar şi manifest de către subiectul datelor cu caracter personal* ***sau la date care sînt strîns legate de calitatea de persoană publică a subiectului datelor cu caracter personal sau de caracterul public al faptelor în care acesta este implicat, în condiţiile Legii cu privire la libertatea de exprimare****.*

În aceeași ordine de idei se va reține că, potrivit art.4 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nr.64 din 23.04.2010, *statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informaţii de interes public decît în condiţiile legii. Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public.*

Iar potrivit art.6 alin.(1)-(2) al aceleași Legi, *orice persoană are libertatea de a primi informaţii de interes public prin intermediul mass-mediei*. ***Apărarea onoarei, demnităţii sau reputaţiei profesionale nu poate prevala asupra libertăţii publicului de a primi informaţii de interes public.***

Din analiza prevederilor pre citate *supra*, instanța de judecată constată că, autoritățile pârâte eronat au respins în satisfacerea cererii reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și Felicia Crețu, or informația solicitată prin cererea nr.***** din 28.12.2022, a fost pentru **documentare în scop jurnalistic și în interes public.**

Respectiv, la acest capitol instanța de judecată constată că, autoritățile pârâte la soluționarea cererii reclamanților, urma să aplice prevederile art.10 din Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în coroborare cu prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, nr.64 din 23.04.2010, prevederile Legii cu privire la libertatea de exprimare, și nu în ultimul rând cu prevederile Legii privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000.

În continuare se va reține că, potrivit art. 4 alin.(1) și (2) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, *oricine, în condiţiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi şi de a face cunoscute informaţiile oficiale. Exercitarea drepturilor prevăzute în alineatul (1) al prezentului articol poate fi supusă unor restricţii pentru motive specifice, ce corespund principiilor dreptului internaţional, inclusiv pentru apărarea securităţii naţionale sau vieţii private a persoanei.*

Referitor la argumentele autorităților pârâte precum că, informația din Registru este eliberată doar în cazurile prevăzute la art.23 din Legea nr.216 din

29.05.2003 cu privire la Sistemul informațional automatizat de evidență a infracțiunilor, se va reține următoarele.

Potrivit art. 7 alin.(1) și (4) din Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, ***Exercitarea dreptului de acces la informaţie poate fi supusă doar restricţiilor reglementate prin lege organică şi care corespund necesităţilor: a) respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; b) protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii.***

(4) ***Nu se vor impune restricţii ale libertăţii de informare decît dacă furnizorul de informaţii poate demonstra că restricţia este reglementată prin lege organică şi necesară într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei*** *sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei.*

Aici instanța de judecată ține să menționeze că, nu este suficient ca restricția privind accesul la informație să fie doar reglementată prin lege ci este necesar și întrunirea celeilalte **condiții cumulative** și anume corespunderea anumitor necesități privind respectării drepturilor şi reputaţiei altei persoane; protecţiei securităţii naţionale, ordinii publice, ocrotirii sănătăţii sau protecţiei moralei societăţii.

În acest sens, instanța de judecată s-a limitat doar la invocarea faptului că, restricția privind accesul la informație este reglementată prin lege, însă nu a prezentat argumente referitor la necesitatea unei asemenea restricții într-o societate democratică pentru apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale persoanei sau protecţiei securităţii naţionale şi că prejudiciul adus acestor drepturi şi interese ar fi mai mare decît interesul public în cunoaşterea informaţiei.

Referitor la argumentele autorităților pârâte precum că, *potrivit prevederilor art. 212 din Codul de procedură penală, materialele urmării penale nu pot fi date publicităţii decât cu autorizaţia persoanei care efectuează urmărirea penală şi numai în măsura în care ea consideră că aceasta este posibil, cu respectarea prezumţiei de nevinovăţie, şi ca să nu fie afectate interesele altor persoane şi ale desfăşurării urmăririi penale în condiţiile Legii nr. 133/2011 privind protecţia datelor cu caracter personal*, se va reține următoarele.

Instanța de judecată, reiterează că prin cererea, nr.***** din 28.12.2022, reclamanți iau solicitat doar, în exclusivitate informații despre cauzele penale și infracțiunile înregistrate asupra lui Iurie Apostolachi și Valeri Zabolotnîi.

Astfel, instanța constată că, la caz nu sunt pertinente prevederile art. 212 Cod procedură penală, or, reclamanții nu au solicitat materialele urmării penale, informații cu privire la acțiunile procesuale întreprinse, măsuri procesuale de

constrângere, activitățile speciale de investigații realizate, etc.

Din considerentele enunțate *supra*, instanța conchide că, prin răspunsul nr.***** din 12 ianuarie 2023, semnat de Alexandru Putere, director, comisar principal al Serviciului Tehnologii Informaționale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne s-a încălcat dreptului de acces la informație a reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens" și jurnalista Felicia Crețu, fapt care are ca consecință admiterea cererii de chemare în judecată, ca întemeiată.

Respectiv din considerentul admiterii cererii reclamanților privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație a reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens" și jurnalista Felicia Crețu urmare a refuzului în răspunsul nr.***** din 12 ianuarie 2023, semnat de Alexandru Putere, director, comisar principal al Serviciului Tehnologii Informaționale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, instanța de judecată va admite subsecvent și cerința privind, obligarea Serviciului Tehnologii Informaționale al MAI, să furnizeze informația solicitată de către Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens" și jurnalista Crețu Felicia din cadrul Asociației Obștești Proiectul Media „Cu Sens", prin solicitarea de informații expediată la Ministerul Afacerilor Interne, înregistrată în sistemul „e-Cancelaria" al MAI cu nr.***** din 28.12.2022.

În partea ce ține de pretențiile reclamanților referitor la, *constatarea încălcării procedurii de soluţionare a cererii de acces la informaţie temeiuri prevăzute de Legea cu privire la accesul la informaţie de a furniza informaţia de interes public prin cererea de solicitarea de informaţii nr. cu nr.***** din 28.12.2022, ulterior redirecţionată către Serviciul Tehnologii Informaţionale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, şi înregistrată cu nr. 23619 la data de 29.12.2022*, se va reține următoarele.

Instanța de judecată, conchide că, prevederile Legii privind accesul la informație, în partea ce ține de procedura de soluționare a cererii de acces la informație, urmează a fi coroborate cu prevederile Codului administrativ.

Or, potrivit art. 2 alin. (3) din Codul administrativ prevederile prezentului cod nu se aplică:

e) *raporturilor juridice de drept privat la care participă autorităţile publice;*

f) *raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal;*

g) *actelor supuse controlului de constituţionalitate de către Curtea Constituţională;*

h) *procedurii de elaborare şi adoptare a actelor normative.*

În acest sens, relevante sunt și prevederile art. 2 alin. (2) din Codul administrativ potrivit căruia anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă

privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

În concluzie instanța de judecată, menționează că, prevederile Legii privind accesul la informație, în partea ce ține de procedura de soluționare a cererii de acces la informație, sunt aplicabile în măsura în care nu contravine Codului administrative.

În celelalte cazuri, aplicabile sunt prevederile Codului Administrativ, acestea din urmă având prioritate.

Astfel, instanța de judecată, în speță nu a constatat încălcarea de către autoritățile pârâte a procedurii de soluționare a cererii de acces la informație nr. ***** din 28.12.2022.

Din Considerentul respectiv această cerință a reclamanților urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Potrivit art.224 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

În conformitate cu art. 224 alin.1) lit. c) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și jurnalista Felicia Crețu către Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Tehnologii Informaționale privind constatarea încălcării dreptului la informație și obligarea la furnizarea informației, se admite parțial.

Se constată încălcarea dreptului de acces la informație a reclamanților Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și jurnalista Felicia Crețu urmare a refuzului în răspunsul nr.***** din 12 ianuarie 2023, semnat de Alexandru Putere, director, comisar principal al Serviciului Tehnologii Informaționale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind neîntemeiat.

Se obligă Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI, să furnizeze informația solicitată de către Asociația Obștească Proiectul Media „Cu Sens” și jurnalista Crețu Felicia din cadrul Asociației Obștești Proiectul Media „Cu Sens”, prin solicitarea de informații expediată la Ministerul Afacerilor Interne, înregistrată în sistemul „e-Cancelaria” al MAI cu nr.***** din 28.12.2022.

În rest, pretențiile reclamanților se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu